

VẤN ĐỀ 12. HÀM SỐ DẠNG ĐA THỨC

Dạng 1. Tiếp tuyến

1. Cho $(C_m): y = x^3 + 1 - m(x + 1)$. Tìm m để tiếp tuyến với (C_m) tại giao điểm của nó với trục tung, tạo với hai trục tọa độ một tam giác có diện tích bằng 8. *Đáp số:* $m = 9 \pm 4\sqrt{5}; m = -7 \pm 4\sqrt{3}$.
2. Cho đường cong $(C): y = x^3 - 3x + 2$. Tìm các điểm $M \in (C)$ sao cho M chỉ có thể vẽ được duy nhất một tiếp tuyến đến (C) . *Đáp số:* $M(0; 2)$.

Dạng 2. Cực trị

3. (TSDH, khối B, 2007) Cho hàm số $y = -x^3 + 3x^2 + 3(m^2 - 1)x - 3m^2 - 1$. Tìm m để hàm số có cực đại, cực tiểu và các điểm cực trị cách đều gốc tọa độ. *Đáp số:* $m = \pm \frac{1}{2}$.
4. Cho hàm số $y = \frac{1}{3}x^3 + (m - 2)x^2 + (5m + 4)x + 3m + 1$. Tìm m để hàm số đạt cực trị tại x_1, x_2 sao cho $x_1 < 2 < x_2$. *Đáp số:* $m < 0$.
5. (TSDH, khối A, 2002) Cho đường cong $(C): y = -x^3 + 3mx^2 + 3(1 - m^2)x + m^3 - m^2$. Viết phương trình đường thẳng đi qua hai điểm cực trị của (C) . *Đáp số:* $y = 2x - m^2 + m$.

Dạng 3. Vị trí tương đối

6. (TSDH, khối D, 2009) Cho đường cong $y = x^4 - (3m + 2)x^2 + 3m(C_m)$. Tìm m để đường thẳng $y = -1$ cắt (C_m) tại bốn điểm phân biệt có hoành độ nhỏ hơn 2. *Đáp số:* $-\frac{1}{3} < m < 1; m \neq 0$.
7. Cho đường cong $y = x^3 + 3mx^2 - 3x + 3m + 2(C_m)$. Tìm m để (C_m) cắt trục hoành tại ba điểm phân biệt có hoành độ x_1, x_2, x_3 sao cho $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 15$. *Đáp số:* $m = \pm 1$.

Bài tập luyện tập

8. Cho $(C): y = x^3 - 3x + 1$. Viết phương trình tiếp tuyến với (C) tại điểm có hoành độ $x = 2$. Tìm tọa độ của M' là giao điểm của tiếp tuyến này với (C) . *Đáp số:* $y = 9x - 15; M'(-4; -51)$.
9. (TSCĐ, khối B, 2008) Cho đường cong $(C): y = 4x^3 - 6x^2 + 1$. Viết phương trình tiếp tuyến với (C) biết rằng tiếp tuyến đi qua điểm $M(-1; -9)$. *Đáp số:* $y = 24x + 15; y = \frac{15}{4}x - \frac{21}{4}$.

10. Tìm các điểm trên trục hoành sao cho từ đó vẽ được ba tiếp tuyến đến đồ thị của $(C): y = x^3 + 3x^2$, trong đó có hai tiếp tuyến vuông góc với nhau.
11. Cho đường cong $(C): y = \frac{1}{2}x^4 - 3x^2 + \frac{3}{2}$. Viết phương trình tiếp tuyến với (C) biết tiếp tuyến đi qua điểm $M\left(0; \frac{3}{2}\right)$. *Đáp số:* $y = \frac{3}{2}; y = -2\sqrt{2}x + \frac{3}{2}; y = 2\sqrt{2}x + \frac{3}{2}$.
12. Cho hàm số $y = x^3 + 2(m-1)x^2 + (m^2 - 4m + 1)x - 2(m^2 + 1)$. Tìm m để hàm số đạt cực trị tại x_1, x_2 sao cho $\frac{1}{x_1} + \frac{1}{x_2} = \frac{1}{2}(x_1 + x_2)$. *Đáp số:* $m = 1$ và $m = 5$.
13. Cho đường cong bậc ba $(C): y = 5x^3 + 7x^2 - 9x + 1$. Viết phương trình đường thẳng đi qua cực đại, cực tiểu của (C) . *Đáp số:* $y = -\frac{172}{45}x - \frac{18}{45}$.
14. Cho hàm số $(C_m): y = \frac{1}{3}x^3 - mx^2 - x + m + 1$. Tìm m để khoảng cách giữa các điểm cực trị của hàm số là nhỏ nhất. *Đáp số:* $\min_{AB} = \frac{2}{3}\sqrt{13} \Leftrightarrow m = 0$.
15. Cho đường cong $(C): y = x^3 - 3x^2 + 4$ và điểm $I(1; 2)$. Chứng minh rằng mọi đường thẳng qua I với hệ số góc $k > -3$ đều cắt (C) tại ba điểm phân biệt A, B, I sao cho I là trung điểm của AB .
16. (TSDH, khối A, 2002) Cho đường cong $(C): y = -x^3 + 3x^2$ và đường thẳng $y = -k^3 + 3k^2$. Tìm k để chúng cắt nhau tại ba điểm phân biệt. *Đáp số:* $-1 < k < 3; k \neq 0; k \neq 2$.